

Cēsu
novads
pievelk

PAVASARIS 2024

MOSTIES DABĀ

IEDVESMAS CEĻVEDIS BRĪVDIENĀM CĒSU NOVADĀ

visit.cesis.lv

PAVASARIS CĒSU NOVADĀ!

Izzini pavasari Cēsu novadā mūsu ceļveža **“MOSTIES DABĀ”** pavadībā!

Atklāj aizraujošas intervijas, apmeklē noslēpumaino muzeju nakti un izbaudi harmonisku putnu dziesmu melodiju, dodoties pastaigās vai velobraucienos pa ainavisko Cēsu novadu!

Mūsu velosipēdu un dabas eksperti dalās ar padomiem neaizmirstamiem pavasara piedzīvojumiem, un gleznainās takas piedāvā baudīt elpu aizraujošus skatus. Smelies idejas ģimenes piedzīvojumiem, lai radītu smieklus un pozitīvu emociju pilnus mirkļus.

Iepazīsti Piebalgu, Latvijas kultūras šūpuli, kur tradīcijas atdzīvojas katru pavasari!

Pievienojies mums, lai izjustu **Cēsu novadu** pavasarī – katra ziedlapiņa, pumpurs un saules stars ir aicinājums izbaudīt šo rosīgo gadalaiku.

Cēsu
novads
pievelk

SATURS

PASPĒJ NOBAUDĪT PAVASARI

Izbaudi pavasari ar neierastām aktivitātēm

INTERVIJA

Iepazīsti Krāmu un senlietu muzeja dibinātājus

MUZEJU NAKTS PIETURVIETAS

Dodies aizraujošā muzeju izpētes piedzīvojumā

CĒSU LUKTURA CEĻŠ

Piedzīvojumu spēle

EKSPERTS IESAKA

Sagatavo savu velosipēdu jaunajai sezonai

PĀRGĀJIENU UN VELO MARŠRUTI

Baudi pavasara vēsmas dodoties dabā

IESAKA VIETĒJAIS

Smelies pavasara burvību dabā

ĢIMENES BRĪVDIENAS

Brīvdienu plāns visai ģimenei

PIEBALGA

Iepazīsti Latvijas nemateriālās kultūras mantojuma vērtību

PASPĒJ NOBAUDĪT PAVASARI!

AICINĀM TEVI IZMĒĢINĀT KĀDU NO PAVASARA PIEDZĪVOJUMIEM **CĒSU NOVADĀ**,
KAS ĻAUS IZJUST VĒL NEBIJUŠAS EMOCIJAS!

PAVASARA LAIVOŠANA

Izbaudi mieru, dodoties braucienā ar laivu pa Amatas un Braslas upju straumēm gleznainajā Cēsu novadā. Iegremdējies apkārtējās dabas skaistumā un ļauj pavasara straumēm radīt neaizmirstamus mirkļus un atmiņas. Pirms došanās piedzīvojumā, pārlicinies par savām spējām un prasmēm, kā arī iepazīsties ar drošības noteikumiem un ievēro tos!

PUTNU VĒROŠANA

Iepazīsti aizraujošo putnu vērošanas pasauli Gaujas Nacionālajā parkā. No maija beigām līdz jūnija sākumam Tev ir iespēja vērot lielāko Pelēkās cielavas ligzdojošo populāciju un izpētīt senos nogāžu mežus, kuros mīt daudz retu dzeņu. Iespējams, ka Tev paveiksies un varēsi vērot Urālu pūces eleganci un mazākās Latvijas pūces – apodziņa šarmu. Vienalga, vienatnē vai kopā ar citiem entuziastiem, saplūsti ar dabas ritmu šajā mierpilnajā putnu vērošanas piedzīvojumā Gaujas Nacionālajā parkā!

BĒRZU UN KĻAVU SULU DEGUSTĀCIJA

Zemei mostoties, Cēsu novadā uzplaukst pavasara garšu kolāža, kas izceļ Latvijas dabas unikalitāti. Mūsu bagātīgās bērzu birzis un saldenās kļavas aicina izbaudīt īstenu pavasara burvību - bērzu un kļavu sulu dzeršanas rituālu. Tas ir ieausts mūsu mantojuma audeklā, veidojot nepārraujamu saikni ar mūsu senčiem. Nepalaid garām šo pavisam neilgu iespēju izjust autentisku pavasara garšu!

JOGA UN MEDITĀCIJA DABĀ

Atrodi savu iekšējo mieru ziedošajās Cēsu ainavās! Pievienojies jogas vai meditācijas nodarbībai, vai dodies savas iekšējās harmonijas meklējumos vienatnē. Aizvadi atslābinošu jogas nodarbību vietā, kur putnu čivināšana un lapu šalkoņa radīs nomierinošu pavadošo melodiju. Kļūsti par daļu no miera, kas Tevi ieskauj!

RUCKAS MUIŽAS ZIEDOŠAIS DĀRZS

Dodies apskatīt burvīgo Ruckas muižas tulpju un narcišu parku, kur pavasara burvība atklājas katrā plaukstošajā ziedlapiņā. Šo parku rotā brīnišķīgs 15 954 ziedu dārzs — katrs zieds veltīts katram pagājušajā gadā Latvijā jaundzimušajam bērniņam. Dodies pastaigā caur šo pavasara ziedu karaļvalsti un ļauj pavasarīgajām krāsām Tevi iedvesmot - tās burtiski aicina būt lieciniekiem jaunu sākumu burvībai!

KOPĀ

ATPAKAĻ LAIKĀ

SKUJENĒ TIEKAMIES AR DIVIEM NOVADNIEKIEM - **GUNTARU** UN **LAILU ZEILĒM**, KURI KOPĪGU HOBIJU PĀRVĒRTUŠI AIZRAUJOŠĀ PIEDZĪVOJUMĀ. GUNTARS UN LAILA ATKLĀJUŠI MĪLESTĪBU PRET SENLIETU KOLEKCIJĒŠANU, KAS VAINAGOJĀS AR UNIKĀLA MUZEJA DZIMŠANU. SEPTIŅU BURVĪGU GADU LAIKĀ MUZEJA TELPAS IR KĻUVUŠAS PAR SAZIEDOTO RELIKVIJU KRĀTUVI, ATKLĀJOT TO PIEDZĪVOJUMU STĀSTUS NO **CĒSU NOVADA**, UN NE TIKAI.

Kā dzima ideja izveidot “Krāmu un senlietu muzeju” Skujenē?

Kad bērni izauga, abi atklājām jaunu hobiju – senlietu kolekcionēšanu. Pirms septiņiem gadiem sākām irēt angāru, kurā izvietojām kolekciju, pēcāk atklājām muzeju. Ar laiku kolekcija pieauga, saņemot dāvinājumus no apkārtnes un arī tālākiem Latvijas nostūriem, un angāri tika aizpildīti ar senlietām. Ir arī cilvēki, kas ir iedevuši savu mantu glabāšanai uz laiku, līdz pašiem radīsies vajadzība pēc tās.

Skaidrs ir viens, tie nav tikai seni priekšmeti.

Ko tie nozīmē Jums? Krāmi un senlietas ir ne tikai priekšmeti, bet atmiņas un vērtības no pagātnes. Kāda sena manta cilvēku var aizvest uz sen aizmirstiem mirkļiem no dzīves, bērnības. Tā ir arī mūsu pašu vēstures saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm. Piemēram, ekspozīcijā atrodamais Skujenes pils muižas kučiera groži, un nezināmas muižnieces tērps.

Vai muzejā ir kāds eksponāts, kas Jums ir īpašs par citiem?

Visi eksponāti ir mīļi, bet, ja jānosauc viens, tad Guntara vectēva dzimtas kristāmdrēbītes, kas saistās ar 1899. gadu, bet Lailai – koka zirdziņi. Tāds pavisam īpašs stāsts ir par vienu īpašu senlietu muzejā – žiguli. Kā mēs tikām pie žiguļa muzejā? Puiši no kaimiņu pagasta piedāvāja to muzejam. Mēs piekritām, bet uzstājām, ka to nepērkam. Tā īpašnieki atbildēja, ka to zinot, un viņi žiguli atdodot. Mēs iebildām – nevaram tā par velti to paņemt, bet viņi teica, ka vai nu žiguli ņemam mēs vai viņi to nodos metālapstrādē. Beigās nonācām pie tā, ka satikāmies aci pret aci, tā teikt. Tikšanās dienā sapratām, ka īpašniekiem iepriekšējā diena ir bijusi tāda “sūra”. Nu, tad, lai sūri nebūtu ne man, ne viņiem, žiguli mēs “nopirkām”, samaksājot ar vienu degvīna pudeli.

Kas ir tālākā vieta, no kurienes atceļojis eksponāts muzejā?

No Baltkrievijas ir nākusi pūra lāde, no Amerikas – grāmatas. No Baltkrievijas nākušo pūra lādi mums atdeva vīrietis, kurš to savā īpašumā saņēma no vecmamma. Turpretim no Amerikas ir nākušas blūzītes, kas darinātas Latvijā. Sākumā tās no Skujenes aizceļojušas uz Ameriku un tad atceļojušas atpakaļ uz Skujeni. Turpretim eksponāti no Latvijas ir nākuši no gandrīz visām debespusēm, izņemot no Ventspils un Talsu puses.

Kādus amizantus brīžus esat piedzīvojuši muzejā?

Meitene, apmēram 14, 15 gadi, pilnā nopietnībā paņēma rokās parasto telefonu, to grozīja un pajautāja, kā mēs ar tādu bērnībā uz skolu esot gājuši. Tajā mirklī manā galvā uz pāris sekundēm iestājās pilnīgs klusums, bet, kad es sāku stāstīt, ka to nekur neņēma, tas stāvēja mājās uz galda un vads bija iesprausts sienā, tad meitenei kājām gaisā apgriezās visa pasaule.

Kur Jūs rodat laiku un dzinuli turpināt?

Tas dzinulis, kas uztur un virza Krāmu un senlietu muzeju, ir abu hobiji – sirdslieta. Tas arī rada nepieciešamo motivāciju un vēlmi darboties. Liels atbalsts ir ģimene un draugi, kā arī ikviens apmeklētājs, kuru acis redzam patiesu interesi par mūsu muzeju.

APMEKLĒ!

KRĀMU UN SENLIETU MUZEJS “Dzirnaiņi”, Skujenes pagasts

Tālr.: 26262495

www.facebook.com/SenoLietuMuzejs

Šis aizraujošais muzejs un daudzi citi būs apskatāmi “Muzeju nakts” 18. maijā. Šķir nākamo lapaspusi un uzzini, ko vēl varēsi apskatīt pasākuma laikā Cēsu novadā!

**PIEDZĪVO
SKUJENĒ!**

MŪSU NOVADS IR BAGĀTS AR DAUDZVEIDĪGU MUZEJU KLĀSTU, UN KATRS NO TIEM IR KĀ PORTĀLS UZ CITU GADSIMTU. NO MĀKSLAS LĪDZ VĒSTUREI, NO ZINĀTNES LĪDZ DABAI – AIZ KATRĀM MUZEJA DURVĪM IR STĀSTS, KAS GAIDA TĀ ATKLĀŠANU UN UZKLAUSĪŠANU. ATKLĀJ **MUZEJU NAKTS** BURVĪBU **18. MAIJĀ!** ŠĪ GADA MUZEJU NAKTS TĒMA IR **“IZZINĀT UN IEGŪT, PĒTĪT UN SAPRAST!”**, UN MĒS TEVI IELŪDZAM PIEVIENOTIES MUMS ROSĪGAJĀ **CĒSU NOVADĀ**, KUR NESKAITĀMI MUZEJI VĒRS SAVAS DURVIS APMEKLĒTĀJIEM BEZ MAKSAS.

MUZEJU NAKTS PIETURVIETU IDEJAS

JETES ISTABA DZĒRBENES PILĪ

Jetes istaba ar 1500 pērlītēm pie griestiem simboliski vēsta par daļu no cimdkiem, ko savā mūžā uzadījusi Tautas daiļamata meistare. Lielākā daļa no viņas cimdiņiem, kas "dziedāja, raudāja, smējās" par viņas mūžu, aizvadītu ratiņkrēslā, atrodas dažādos Latvijas muzejos un fondā "Cimdu ceļš".

"Pils", Dzērbenes pagasts

Tālr.: 29408315

www.facebook.com/DzerbenesPils

PIRMĀS LATVIEŠU NACIONĀLĀS OPERAS MUZEJS "BAŅUTA"

Režisora Gunta Gailīša izveidots, latviešu pirmās nacionālās operas "Baņuta" muzejs, kas ir veltīts Alfrēda Kalniņa operai, kuru pirmatskaņoja 1920. gada 29. maijā Latvijas Nacionālajā operā.

"Srāgu krogs", Zosēni, Jaunpiebalgas pagasts

Tālr.: 29244251

CINIŠU SENLIETU MUZEJS

Jaunpiebalgā apskatāma Petkēviču saimes privātkolekcija, kas prezentē gan padomju, gan senāku laiku sadzīves priekšmetu krājumu, kā arī "Rīgas Porcelāna rūpnīcas", Kuzņecova un citu valstu porcelāna izstrādājumu ekspozīcijas.

"Ciniši", Jaunpiebalgas pagasts

Tālr.: 26155171

CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJS

Rūpīgi restaurētajos Cēsu Jaunās pils vēsturiskajos interjeros iekārtota aizraujoša un moderna ekspozīcija, kas vēsta par Cēsu īpašo nozīmi Latvijas vēsturē.

Pils laukums 9, Cēsis

Tālr.: 26576111

www.cesupils.lv

LIELSTRAUPES PILS

Par Lielstraupes pils atdzimšanu gadsimtu gaitā ir gādājusi sena baltvācu dzimta - fon Rozeni, kas pili ar nelieliem pārtraukumiem apsaimniekoja līdz pat 1939. gadam. Lielstraupes pils ir vienīgā pils Latvijā, kas vienā būvapjomā ietver arī baznīcu. Ceļojums cauri abām ēkām ir aizraujošs stāsts par laikiem - no senākajiem līdz pat šodienai.

Lielstraupes pils, Straupe

Tālr.: 26620422

www.tourism.straupe.lv

CĒSU LUKTURA CEĻŠ

Piedalies aizraujošā piedzīvojumu spēlē "Cēsu luktura ceļš". Spēles ietvaros apmeklēsi vēsturiskas vietas, risināsi uzdevumus un baudīsi Cēsu skaistumu diennakts tumšajā laikā. 3,8km garais maršruts izvedīs caur vairāk nekā 800 gadus senās pilsētas noslēpumiem. Piecas veiksmīgākās komandas ar augstāko punktu skaitu saņems pārsteiguma balvas no novada uzņēmējiem.

Cēsu Tūrisma informācijas centrs,
Baznīcas laukums 1, Cēsis

18.05.2024. ⌚ 18:00

Lejupielādēta **Actionbunds** lietotne

IEPAZĪSTI VISUS
NOVADA MUZEJUS

MAINĀM SLĒPES PRET VELOSIPĒDU

IR PIENĀCIS ĪSTAIS LAIKS NOPŪST PUTEKĻUS NO VELOSIPĒDA UN SAGATAVOTIES JAUNIEM PIEDZĪVOJUMIEM! IESKATIES VELOSIPĒDU MEISTARA **JĀŅA RATSEPA** IETEIKUMOS, KĀ IZBAUDĪT DROŠU UN PATĪKAMU IZBRAUCIENU.

RIEPAS

Iestājoties pavasarim, velosipēda riepās pārbaudi gaisa spiedienu. Kalnu velosipēdam riepās spiedienam jābūt 2-3 atmosfēras gaisa, bet pilsētas velosipēdam 3-3,5 atmosfēras. Pievērš uzmanību riepu stāvoklim un protektoru nolietojumam, kā arī pārbaudi vai riepām sānos nav izveidojušās plaisas. Tādā gadījumā riepa jānomaina!

BREMZES

Izspaidi bremžu rokturus, lai saprastu, vai bremzes ir pietiekami efektīvas. Var gadīties, ka būs nepieciešams lietot kādu smērvielu. Pievērš uzmanību arī ātruma pārslēdzējiem - vai tie pēc ziemas pilda savu funkciju?

ĶĒDE

Bieži vien pēc ziemas sezonas jāsaņem ķēde, bet ar to nevajadzētu pārcensties. Ja velosipēds ir stāvējis mitrā vietā, to var nākties arī mainīt, jo tā var būt stipri sarūsējusi. Pilsētas velosipēdiem, kuriem ir ātrumi aizmugurējā rata rumbā un tie aprīkoti ar kājas bremzi, var gadīties, ka būs ķēde jānosprigo, jo tā mēdz ar laiku izstiepties.

Svarīgi! Braucot ar velosipēdu, nepieciešams ievērot visas drošības prasības, lietot aizsargķiveri un tumšajā diennakts laikā aprīkot ar gaismas lukturišiem vai atstarojošo vesti.

VELO VEIKALS "EŽI"

Rīgas iela 51A, Cēsis

Tālr.: 26573132

www.veikals.ezi.lv

Ar Drauga karti **5% atlaide** veikalos "Eži" visām precēm, izņemot velosipēdus; **20% atlaide** nomas pakalpojumiem.

ELEKTRO EŽI

Rīgas iela 51A, Cēsis

elektroezi.cesis@gmail.com

www.elektroezi.lv

VELO NOMA "HOTEL TIGRA"

Veidenbauma iela 2, Priekuļi

Tālr.: 25414499

www.hoteltigra.lv

VELO APKOPE "STRAZDU GRAVA"

Selekcijas iela 6C, Priekuļi

Tālr.: 29611629

www.strazdugrava.lv

VELO PIEDZĪVOJUMI "CYCLING ADVENTURES"

"Jaunklabi", Amatas pagasts

Tālr.: 29483489

www.cyclingadventures.lv

VELO NOMA "EASY RIDE"

Līgatne

Tālr.: 22084232

www.easyride.lv

ELEKTRO VELO NOMA "LAZY BIKES"

Līgatne

Tālr.: 29255860

www.lazybikes.lv

VELOTAVA

Gaujas iela 21, Jaunpiebalga

Tālr.: 27001128

www.facebook.com/VeloTava

DODIES DABĀ!

ŠŪPOĻU CEĻŠ DZĒRBENĒ

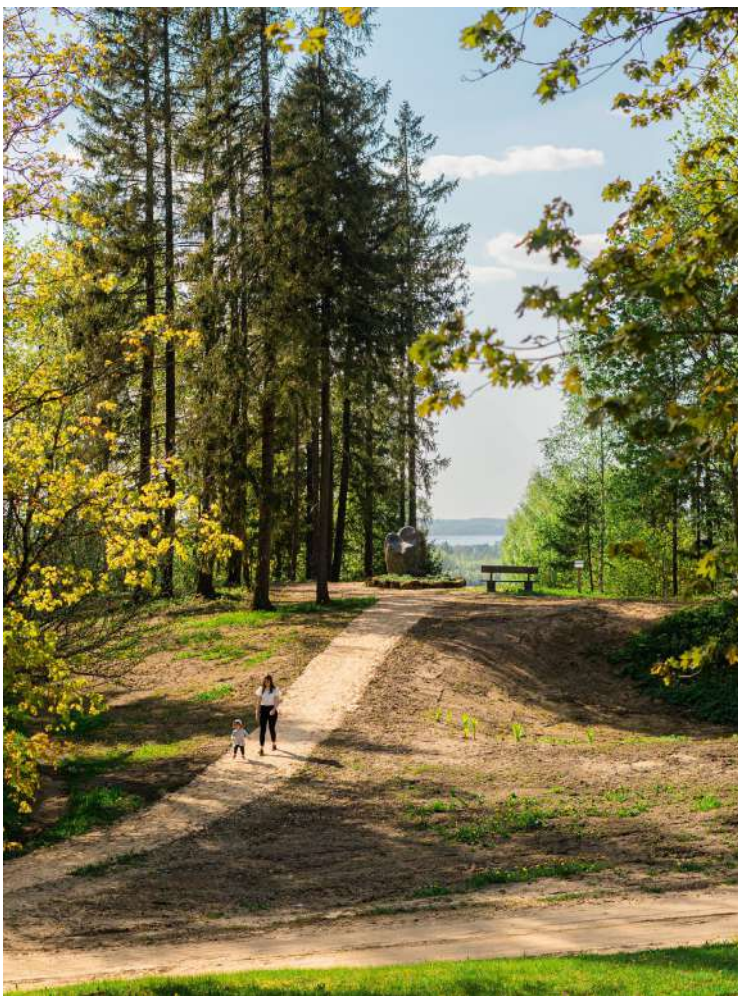
Garums: **5 km**

Grūtības pakāpe: **viegls**

Piemērots arī bērniem

Šūpoļu ceļš **Dzērbenē** ir veidots, lai ikviens ciema iedzīvotājs un viesis varētu doties ainaviskā velo braucienā vai pastaigā pa Dzērbenes ciema centra ainaviskākajām vietām - baudīt skaisto dabu, elpot svaigu gaisu un smelties iedvesmu no viediem dzērbeniešiem.

Katras šūpoles nes savu stāstu - par dzīvi, vēsturi vai cilvēkiem, kas šeit reiz dzīvojuši. Šūpojoties Tu ne vien izjutīsi brīvību, bet arī aizceļosi laikā, jo uzraksti uz šūpolēm ir no pavisam senas pagātnes līdz pat dažu desmitu gadu nesenai pagātnēi. Pastaigas laikā apmeklē arī **Dzērbenes pils parku, Augsto kalnu** un **Dzērbenes baznīcu**.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Sniedzies pretī saulei no **Dzērbenes pils** torņa vai kopā ar gidu iepazīsti pils spoku stāstus. Drosmīgākie var izmēģināt savas spējas **pils pagraba izlaušanas spēlē**.

Iepriekšēja pieteikšanās - tālr.: 29408315.

Izmēģini roku papīra liešanā, lampu gatavošanā vai citās radošās meistardarbnīcās, ko piedāvā radošā māja **“Memberi”**.

Tālr.: 29424560

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

VIESU NAMS “SAKNĪTES”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 26516512

www.facebook.com/viva5.saknite

BRĪVDIENU MĀJA “EZERMUIŽA”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 26444283

www.ezermuiza.lv

BRĪVDIENU MĀJA “AVOTNIEKI”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 29284972

PICĒRIJA “MEISTARS UN MARGARITA”

Nēķina muižas pagrabstāvā, Taurene

Tālr.: 25588348

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT

CĒSU APKĀRTNES AINAVAS

Garums: **16 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Cēsu Jaunā pils**

Dodies aizraujošā 16 km pārgājienā pa Cēsu apkārtni, kur daba sagaidīs ar elpu aizraujošiem skatiem un bagātu vēsturi. Sāc savu ceļojumu pie iespaidīgās **Cēsu Jaunās pils**. Tālāk ceļš vedīs pa Lenču ielu gar Meža kapiem, kur var aplūkot Jansonu veidoto **Zemes mātes skulptūru**. Pēc tam izbaudi pastaigu pa meža taku līdz **Ērgļu klintīm**, kas paceļas 20 metrus virs Gaujas. Tur būs iespēja atvilkt elpu un apbrīnot pasakainu skatu uz upes ieleju, kas iekļauta **UNESCO** Pasaules mantojuma sarakstā. Tālāk pa meža ceļu dodies uz talantīgo Jansonu dzimtas mākslas darbu tapšanas vietu **“Siļķes”**, kurā ir tapušas skulptūras, ko ikdienas vari redzēt **Cēsu vecpilsētā**. Pēdējā gājiena posmā varēsi aplūkot senās koka villas, bet beigās vari palutināt sevi ar ko gardu kādā no Cēsu vecpilsētas kafējnīcām.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Apmeklē **Cēsu pils kompleksu** ar majestātisku viduslaiku cietoksni, muzeju ekspozīcijām un tematiskiem pasākumiem.

Dodies izzini tēlnieka **Kārļa Jansona** daiļradi viņa **dzimtas mājās “Siļķes”**.

Izbaudi gleznainas ainavas un dodies pārgājienā pa **Gaujas Nacionālā parka takām pie Ērgļu klintīm**. Relaksējies SPA procedūrās, ko piedāvā **“Villa Santa”**.

KUR NAKŠNOT?

SPĪDALAS NAMS

Lielā Katrīnas iela 12A
www.majascesis.lv

PIRTSMĀJA “VILLA MARTA”

Ērgļu iela 15, Cēsis

VIESNĪCA “PROVINCE”

Niniera iela 6, Cēsis
Tālr.: 26407008

PILS PARKA APARTAMENTI

Palasta iela 25, Cēsis

BOTIQUE HOSTEL CESIS-X

Rīgas iela 20-2, Cēsis

KUR PAĒST?

KAFEJNĪCA “PAGRABIŅŠ”

Vienības laukums 1, Cēsis
Tālr.: 20267700, 64120125

VECPILSĒTAS KEBABS

Rīgas iela 4, Cēsis
Tālr.: 20237139

KAFEJNĪCA “PASĒDNĪCA”

Raunas iela 15, Cēsis

RESTORĀNS “MANGO SKY LOUNGE”

Raunas iela 12, Cēsis
Tālr.: 23000210

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

JAUNPIEBALGA - VIŅŪ KALNS

Garums: **17 km, apļveida** (velo ceļš Nr. 161)

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Gaujas iela 21, Jaunpiebalga**

17 km garais maršruts (velo ceļš Nr. 161) aizvedīs Tevi cauri burvīgajai **Piebalgas** ainavai, ļaujot iepazīt ne tikai ainavisko krāšņumu, bet arī kultūrvēsturiskās vērtības Jaunpiebalgas centrā: **Jaunpiebalgas luterāņu baznīcu**, pie kuras ir aplūkojams K. Zāles veidotais pieminēklis Brīvības cīņās kritušo piemiņai, kā arī Valsts nozīmes kultūras pieminēkli - krogus ēku, kas celta 1800. gadā un ir lielākā šāda tipa ēka Latvijā. Uz kāpjot 2019. gadā celtajā **Viņķu kalna skatu tornī**, paveras elpu aizraujošs skats uz Piebalgas plašajiem laukiem. Tā vien prasās pēc audekla un krāsas paletes, lai šo ainavu uzgleznotu. Lūkojoties uz 17,8 m augsto skatu torni, varēsi mēģināt uzminēt, kādu vēstījumu latvju rakstos ir ieslēpusi māksliniece Sandra Strēle.

Jaunpiebalgas centrā ir iespējams iznomāt riteņus veikalā "VeloTava", tālr.: 27001128.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Kur vēl labāk iepazīties ar Jaunpiebalgas vēsturi, ja ne **Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejā** zinoša gida pavadībā. Apskati un iegādājies lina tērpus un tekstilizstrādājumus darbnīcā **"Baltie darbi"**. Jaunpiebalga ir īpaša ar **kupolmāju "Pūces"**, kur jau vairākus gadus darbojas keramikas darbnīca **"puuceStudio"**, radot unikālus keramikas produktus.

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

"ZELTA KROGS" VIESU NAMS

"Zeltiņi", Jaunpiebalgas pagasts
Tālr.: 26333814

"VANAGKALNS"

"Ziedoņi", Jaunpiebalgas pagasts
Tālr.: 26567616

KAFEJNĪCA "VIRPIĶIS"

Rūpniecības iela 2a, Jaunpiebalga
Tālr.: 26404241

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

KĀRĻA AINAVU LOKS

Garums: **21 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Kārļamuiža**

Šis maršruts, kas veidots kā apļveida ceļojums, iepriecinās gan pieredzējušos pārgājēju entuziastus, gan riteņbraucējus, piedāvājot iespēju apskatīt dažādus dabas objektus un izprast vietējo vidi un vēsturi. Sākot savu braucienu **Āraišos**, dodies gar seno **Āža krogu** uz šosejas pusi. Abpus ceļam varēsi pavērot, kā norit darbi karjerā. Tālāk maršruts vedīs pa grantētu ceļu, vairākkārt šķērsojot **Rakšupi**. Nogriežoties pie mājām "Saulītes", meža ceļš Tevi aizvedīs līdz **kamieļu parkam "Rakši"**, kurā vari pabarot no rokas dažādus eksotiskus dzīvniekus. Netālu mežā ir atrodama košā **Rakstu klints**. Tālāk dodies pa **Mežtakas posmu** uz **Kārļiem**, kur ceļš vedīs caur iespaidīgu ozolu aleju. Piestāj **Kārļamuižas viesnīcā**, lai aplūkotu pomoloģisko dārzu un ainavu parku. Pēdējais ceļa posms vedīs atpakaļ uz sākumpunktu, pa ceļam aplūkojot skaistās **Āraišu vējdzirnavas** un **Drabešu muižu**, kur aizvien notiek aktīva kultūras dzīve. Ja vēl ir spēks, izej spēli **"Āraišu leģendas"**, kas pastāstīs par apkārtnes leģendām.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Apskati vēsturiskās **Āraišu vējdzirnavas** un uzzini par tā darbību. Iepazīsti Latvijas senvēsturi **Āraišu ezerpils arheoloģiskajā parkā**, kur varēsi apskatīt rekonstruēto ezerpili un uzzināt kas notiek uz **Meitas salas**. Izmēģini savas spējas un piedalies dažādās āra aktivitātēs ar haskijiem **"Dodkepu.lv"**.

KUR NAKŠNOT?

VIESU MĀJA "VIRGABAĻI"

"Virgabaļi", Drabešu pagasts

Tālr.: 26597100

"KĀRĻAMUIŽA"

"Kārļamuiža", Drabešu pagasts

Tālr.: 26165298

www.karlamuiza.lv

KAFEJNĪCA "MELTURI"

Drabešu pagasts

Tālr.: 68301372

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

LIEPA, LĪČU – LAŅĀU KLINTIS

Garums: **9 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **viegls/vidējs**

Sākums: **autostāvlaukums**

Nem vērā! Bezlapu periodā atsegumi ir labāk redzami! Nav piemērots pastaigai ar bērnu ratiņiem.

Līču-Laņģu taka piedāvā aizraujošu pastaigu cauri gleznainām ainavām, atklājot dabas brīnumus. Takas sākums ir pie **Lielās Ellītes** - iespaidīgas alas, kas ir 12 metrus dziļa un 18 metrus plata. Tālāk taka ved cauri **Liepai** uz **Lodes māla karjeru**. Šajā karjerā aizvien tiek iegūts māls ķieģeļu ražošanai. Karjera raksturīgās iezīmes ir stāvas smilšakmens sienas un krāsainie māla slāņi. Turpinājumā taka aizvijas mežā, kur skatam atklājas **Gaujas senleja** un pašas Līču-Laņģu klintis – ap kilometru garš klinšakmens atsegums, kur maksimālais augstums ir 30 metri. Tas ir viens no lielākajiem Gaujas smilšakmens atsegumu kompleksiem Latvijā. No klinšu piekājes izplūstošie avoti laika gaitā ir izveidojuši daudzas alas, aizas un nišas, kas aizvien turpina mainīties.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Apskatiet **Veidenbauma memoriālo muzeju “Kalāči”**, kur iepazīsiet dzejnieka Eduarda Veidenbauma daiļradi.

Izmēģiniet rupjmaizes vai pīrāgu cepšanas prasmes **maizes mājā “Krūmiņi”**.

Izbaudiet vēsturisku atmosfēru un tematiskus pasākumus **Skangaļu muižā**.

Atpūties zivju audzētavā **“Sillakas”**, kur varat gan noķert zivis, gan palikt pa nakti.

CEĻVEŽA PUBLICĒŠANAS BRĪDĪ TAKA IR SLĒGTA. AR AKTUĀLO INFORMĀCIJU AICINĀM IEPAZĪTIES DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES MĀJASLAPĀ WWW.DABA.GOV.LV

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

KAFEJNĪCA “PIETURI LIEPA”

Rūpnīcas iela 1A, Liepa

Tālr.: 28712422

www.facebook.com/PieturiLiepa

KAFEJNĪCA “PIE RIKARDIONA”

Rūpnīcas iela 19

Tālr.: 20028129

www.pierikardiona.lv

LAUKU VIESNĪCA “LIEPAS MUIŽA”

“Mežrozes”, Liepas pagasts

Tālr.: 28490600

www.liepasmuiza.lv

BRĪVDIENU MĀJAS “LEJAS OZOLI”

“Lejas ozoli”, Liepas pagasts

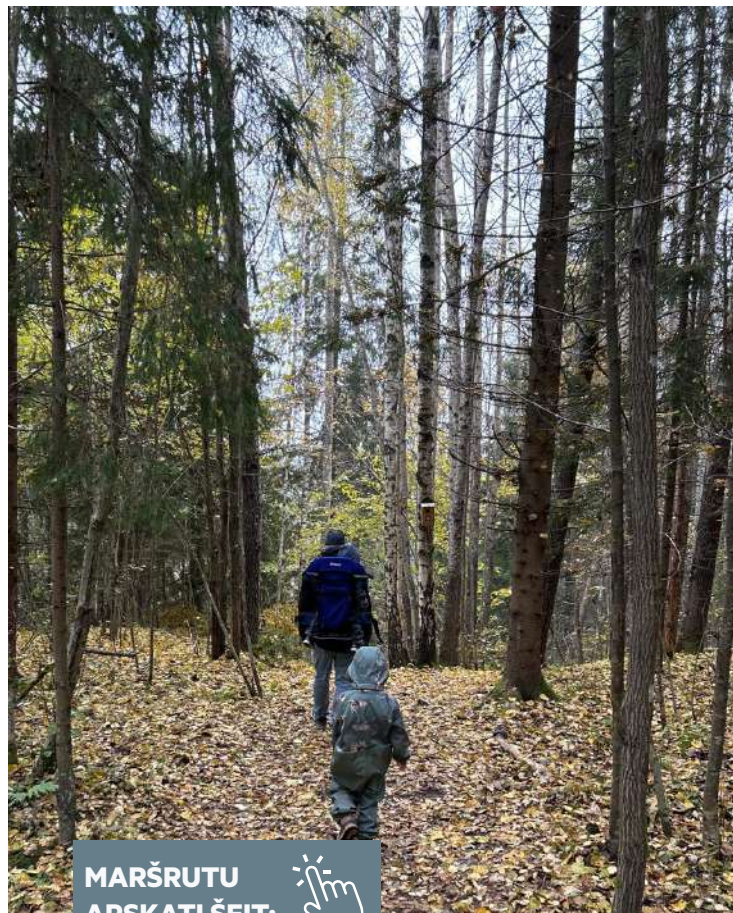
Tālr.: 29432515

VIESU MĀJA “GRĪVIŅU PIRTS”

“Grīviņu pirts”, Liepas pagasts

Tālr.: 26751908

www.facebook.com/grivinupirts

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

IESAKA VIETĒJAIS

LAI PNI LŪDZAM SADAĻĀ “**IESAKA VIETĒJAIS**”, KUR ATKLĀJAM INTERESANTUS OBJEKTUS UN IETEIKUMUS NO CĒSU NOVADA SIRDSCILVĒKIEM! UZZINI, KĀ ATPŪSTIES IESAKA **ĒRIKS DREIBANTS** UN, KO PAVASARĪ IESAKA DARĪT **LĪGA EGLĪTE**!

PAVASARA VĒSTNEŠI

VISSKANĪGĀKIE PAVASARA VĒSTNEŠI IR GĀJPUTNI, KURI PRIECĒ AR SAVIEM TREĻĻIEM UN RIESTA DEJĀM. **ĒRIKS DREIBANTS** IESAKA ŅEMT ROKĀS BINOKLI, DOTIES DABĀ UN VĒROT KRĀŠŅOS DZIEDĀTĀJUS!

Kā un kāpēc doties vērot putnus?

Lai dotos vērot putnus, pirmkārt, vajag interesi. Otrkārt, ir labi, ja sākumā var iet kopā ar kādu zinošu cilvēku, kas var ierādīt, kur ko var dzirdēt un redzēt. Tā kā mums, latviešiem, ļoti patīk doties dabā, tad putnu vērošana ir kā pievienotā vērtība.

Putnu vērošana ir ļoti harmoniska un nomierinoša, jo, meklējot kādu putna sugu, var aizmirsties pat uz vairākām stundām. Ejot vērot putnus, tu noskaņo pats sevi, ka vajadzēs būt klusākam. Aizbrauc, piemēram, uz **Daibes putnu torni**, paņem termosu, maizītes un saproti, ka tagad bez steigas baudīsi trīs stundas putnu vērošanu. Varbūt piecas un sešas. Un beigās atgriezīsies mājās atpūties un mierpilns.

Kāpēc pavasaris ir lielisks laiks putnu vērošanai?

Pēc ziemas, kad mežs ir bijis kluss, pavasaris ir bauda ausīm. Agrā pavasarī, kad migrējošie putni vēl nav atgriezušies, man patīk klausīties melnā meža strazda dziesmā. Nu tik skanīga! Tā atgādina, ka tūlīt klāt būs pavasaris. Šis ir lielisks laiks putnu vērošanai, īpaši iesācējiem, kuri atpazīst putnus pēc izskata, bet ne pēc balss, jo lapas vēl nav saplaukušas, un tos lieliski var redzēt koku zaros.

Ēriks Dreibants, MICHELIN restorāna PAVĀRU MĀJA LĪGATNĒ saimnieks, LOB biedrs.

Kur doties klausīties putnu dziesmās?

Putnus var vērot visur, arī pilsētās, kurās daudzi domā, ka putnu nemaz nav. Patiesībā arī pilsētā ir sastopamas ļoti dažādas sugas. Vajag tik apstāties un pavērot! Sākot no marta vakaros jāiet klausīties pūču balsis, piemēram **Cirulišu dabas takās** vai **Kvēpenes takā**. Lai sadzirdētu putnu, var izmantot pūču balss ierakstus, ko var atrast mājaslapā www.putni.lv. Lejupielādē Latvijā populārāko meža pūces balsi un atskaņo mežā. Ja tur pat netālu ir kāds tēviņš, viņš atbildēs, sakot: "Hei, šī teritorija jau ir aizņemta"! Ornitologi to sauc par provocēšanu.

Savukārt agrā pavasarī, kad lauki applūst ar ūdeni un sākas zosu migrācijas laiks, dodos vērot zosis uz Raiskumu, kur applūst pļavas. Tad tur viņas var novērot bariem. Vēlāk pavasarī, kad zeme jau apžuvusi, dodos putnu vērošanā pa taku, kas savieno **Līgatni** ar **Cēsīm**.

Kas jāsaģatavo, ejot vērot putnus:

- Laikapstākļiem atbilstošs apģērbs;
- Binoklis;
- Putnu noteicējs;
- Pusdienas un ūdens.

DABAS DĀVANAS

KAD ZIEMAS IZSKAŅĀ VISA IEKRĀTĀ ENERĢIJA IR KRIETNI SARUKUSI, **LĪGA EGLĪTE** IESAKA DOTIES PĒC DABAS SARŪPĒTAJĀM DĀVANĀM VESELĪBAI UN MUNDRUMAM!

Kādus zaļumus meklēt dabā pavasarī?

No marta līdz lapu plaukšanai var vākt pumpurus no kokiem un krūmiem, ko pazīstat. Var paretināt pumpurus ābeļdārzā, arī upeņkrūmiem. Vāc mīkstos, pusplaukušos liepu pumpurus, kur jau lapiņas samanāmas, arī egļu jaunus dzinumus no zaru galiem, kamēr tie ap centimetru gari.

Mežmalā meklē skābenes un gaiļbiksītes (lapas un ziedus), bet uz dārzu dodies pēc “nezālēm”: nātrēm, gārsas, pieneņem, žodzeņu un ganu plikstiņa lapiņām.

Liec galdā!

Nedaudz pumpuru (ne vairāk par 5 - 10) kopā ar kādiem zaļumiem sablendē kokteili. Liepu pusplaukušos pumpurus pievieno salātiem, bet egļu dzinumus ēd tāpat, pa mežu ejot! Tie pēc garšas ir patīkami skābeni un slāpes veldzējoši. Dārza un meža zāles un nezāles pievieno jebkuriem salātiem. Pieneņu lapiņas pirms tam ātri noplaucē karstā ūdenī, lai noņemtu rūgtumu.

Kā sevī vislabāk uzņemt augu spēku ?

Tas gan ir katram savādāk, bet galvenais - visu darīt ar prieku! Ja nepatīk un nav noskaņojums, labāk neķerties klāt. Ja katrā ēdienā, ko gatavo, pievieno savu prieku, būs labi! Pats svarīgākais - ik reizi pateikt dabai PALDIES par dabas veltēm!

Līga Eglīte, Cēsu Viduslaiku pils dārzniece, “Zāļu sievas piezīmes” autore.

ĢIMENES BRĪVDIENAS CĒSU NOVADĀ

CĒSU NOVADS PIEDĀVĀ BEZGALĪGAS IZVĒLES IESPĒJAS ĢIMENES IZKLAIDĒM. ESAM SAGATAVOJUŠI TRĪS DIENU PLĀNU NEAIZMIRSTRAMAM ĢIMENES PIEDZĪVOJUMAM CĒSU NOVADĀ, KAS IEDVESMOS, IZGLĪTOS, IZKLAIDĒS UN RELAKSĒS! LASI TĀLĀK UN SMELIES IEDVESMU BRĪVDIENĀM **CĒSU NOVADĀ!**

1. DIENA

Sāciet brīvdienas ar izzinošu pastaigu svaigā pavasara gaisā **Vienkoču Parkā**. Tas būs piemērots bērniem un saistošs pieaugušiem. Vienkoču parks atrodas miniatūrās Līgatnes upes krastā. Šeit ir izveidotas pastaigu takas ar tematiskiem apskates un izziņas objektiem. **Kokamatniecības muzejs** iekārtots kā senā darbnīca. Objektos var iepazīties ar Līgatnes vēsturi, dabu, koka izstrādājumu izgatavošanas niansēm no akmens laikmeta līdz mūsdienām.

“Vienkoči”, Līgatnes pagasts

Tālr.: 29329065

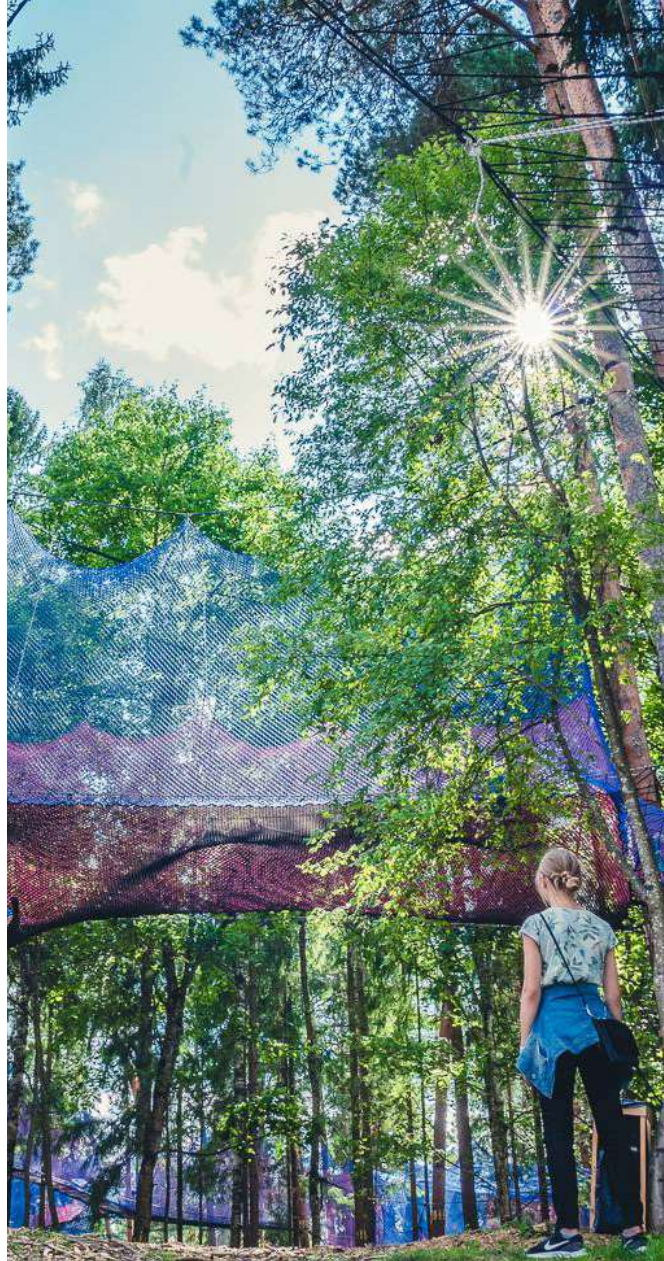
www.vienkoci.lv

Turpat netālu varēsiet izlocīt kājas pastaigā vairākus metrus virs zemes un paraudzīties uz to no koku galotnēm **TĪKLU PARKĀ**. Dodieties piedzīvojumos koku valstībā un izbaudiet neatkarīgu brīvības sajūtu un jautras aktivitātes visiem! **“Zeit”** radošā kvartāla iekštelpās pieejams arī mazais tiklu parks un rotaļu istaba vismazākajiem.

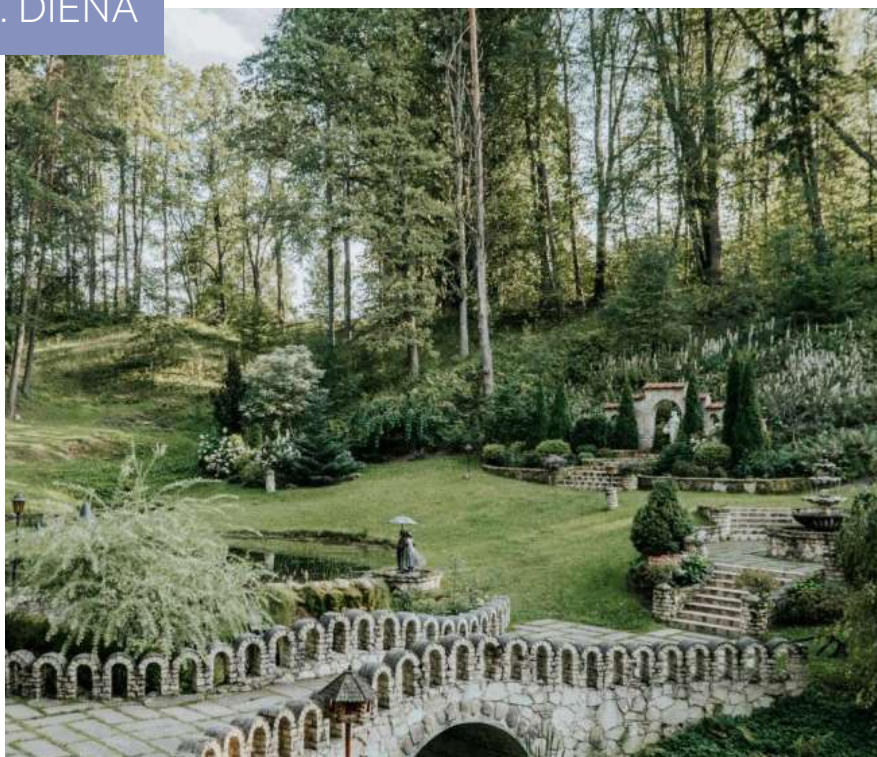
Gaujas iela 4, Līgatne

Tālr.: 25779944

www.tikluparks.lv

2. DIENA

Jaunu dienu sākot, jūsu piedzīvojuma ceļš vedīs tuvāk Cēsīm, kur varēsiet smelties enerģiju ilgām laikiem dabas parkā **“SVĒTAVOTS”**. Šeit katrs apmeklētājs tiek gaidīts kā īpašs viesis. Uzzināsi stāstu par Svētavota vēsturi, ūdens īpašajām vērtībām, kā arī ikvienam tiks piedāvāta unikāla iespēja noklausīties noslēpumiem apvīto leģendu un izpildīt senu rituālu, uzņemot spēkus no Svētavota.

Atpūtas iela 12, Cēsis

Tālr.: 29460660

www.svetavots.lv

Protams, neizpalikt arī bez vērtīgas izziņas izklaides **KOSMOSA IZZIŅAS CENTRĀ**. Pavadiet laiku aizraujoši un vērtīgi! Gan lieli, gan mazi centra apmeklētāji gūs priekšstatu par to, cik daudz mūsu ikdienas procesi, zinātnes sasniegumi, izgudrojumi un cilvēciskās dotības ir saistītas ar kosmosa izpēti, un norādīs uz plašajām karjeras un biznesa attīstības iespējām, ko sniedz kosmosa nozare.

Cīrulišu iela 63, Cēsis

Tālr.: 27873226

www.kosmosacentrs.lv

Pavisam netālu paraugieties plaukstošā pavasarī visapkārt no **ZALĀ TORŅA**, kas slejas veselus 22 metru augstu. Tas atrodas pašā **Cīruļkalna** virsotnē, un ir mūsdienīgs un tehnoloģiski aprīkots dabas vērošanas skatu tornis. Šis ir viens no augstākajiem punktiem šajā Gaujas pusē, līdz ar to no torņa pavērsies plašas tāles, kurās būs redzama gan Cēsu pilsēta, gan Gaujas senlejas ainava.

Žagarkalns, Cēsis

3. DIENA

Klāt jauna diena, un jūsu piedzīvojumi pie mums turpinās! Lai būtu vēl tuvāk dabai, brauciet uz kādu no dzīvnieku saimniecībām. Dodieties pastaigā ponija mugurā pie **SESĪĻU PONIJIEM**.

“Sesīļi”, Drabešu pagasts

Tālr.: 26595545

sarmitesviderska@inbox.lv

RIKAS ALPAKU SKOLĀ iespējams ne tikai baudīt skaisto dabas ainavu, bet arī apskatīt alpakas, ar kurām kopā var pastaigāties pa gleznainajiem Piebalgas pakalniem. Varēsiet arī aplūkot un iegādāties izstrādājumus no alpakas dzijas.

“Lejas Ģibuļi”, Vecpiebalgas pagasts

Tālr.: 22011307

www.facebook.com/rikasalpakuskola

Ja vēlaties ko aktīvāku, dodieties uz Liepas pusi un dodat vaļu uzkrātajai enerģijai. Izmēģiniet aizraujošu lāzertaga spēli brīvā dabā **LAZZERFUN Liepas pagastā**. Tēpat iespējams uzrīkot pikniku vai pat nelielu ballīti.

LaazerFun

“Vidus Penderi”, Liepas pagasts

Tālr.: 29123359

laazerfun@gmail.com

Pēc piedzīvojumiem pilnas dienas apmeklējiet **peldbaseinu RIFS!** Izvēlieties starp plašu baseinu, kas piemērots visām vecuma grupām, vai mazo hidrobbaseinu, kas īpaši patiks bērniem! Kad pienācis laiks atpūsties, baudiet sildošas un nomierinošas saunas procedūras.

Cēsu prospekts 46a, Priekuļi

Tālr.: 29227544

www.rifs.lv

Cēsu novada bagātīgais atpūtas iespēju piedāvājums palīdzēs izveidot ģimenes brīvdienu plānu katrai gaumei. Neatkarīgi no tā, vai esat piedzīvojumu meklētāji, kultūras entuziasti vai dabas mīļi, Cēsu novadā atradīsiet visu, ko vien varat vēlēties.

Idejas brīvdienām **visit.cesis.lv**

PIEBALGA

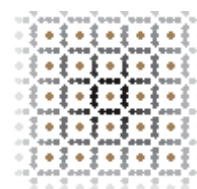
LATVIJAS NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBA

KOPŠ 2023. GADA **PIEBALGAS KULTŪRTELPA** IR LATVIJAS NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBA. UN NE PAR VELTI. PIEBALGĀ IR PAKALNI UN IELEJĀS MIRDZOŠI EZERI, LĪKUMOTI LIELCEĻI UN LEĢENDAS. LIELAIS **ALAUKSTS**, KUR GAUJA SĀK SAVU TECĒJUMU, **SEPTIŅSALU INESIS** UN **APDZIEDĀTĀS ŪDENSROZES**. TĀ IR KULTŪRAS, MĀKSLAS UN LITERATŪRAS DIŽGARU DZIMTENE, LATVIJAS KULTŪRAS ŠŪPULIS. DOŠANĀS UZ PIEBALGU ALLAŽ IR KĀ NELIELS CEĻOJUMS LAIKĀ, JO PAGĀTNES ELPA ŠEIT IET ROKROKĀ AR DARBĪGU TAGADNI. PIEBALGAS LIELCEĻI IR PIEDZĪVOJUMS. PĀRVAROT LĪKUMU LĪKUMUS, REDZĪGA UN ZINĀTKĀRA ACS ATKLĀS SEV VIDZEMES AUGSTIENES PIEVILCĪBU.

Viens no šādiem ceļiem ved no Vecpiebalgas uz latviešu ievērojamā komponista Emīla Dārziņa dzimto “Jāņaskolu” Jaunpiebalgā. Vietā, kur “Melanholiskā valša” autors pavadījis bērnību, arī šodien skan mūzika. **Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālais muzejs “Jāņaskola”** ir kultūrvieta, kur iepazīt izcilā latviešu komponista dzīvesstāstu un pietuvoties ģeniālās daiļrades noslēpumu izziņāšanai. Neaizmirstulīšu pļavas, stārķu pavasara rosība “Jāņaskolas” ligzdā, klusums un saules rotaļas Piebalgas pakalnos aicināt aicina ļauties dabas valdzinājumam.

Turpinot ceļojumu pa baltajiem Piebalgas lielceļiem, aicinām doties uz **lauku ekspozīciju “Vēveri”**. Senajai Piebalgai raksturīgajā lauku sētu pudurī vieta pastaigām un iespēja izmēģināt savas prasmes aušanā, sviesta kulšanā vai maizes cepšanā. Piebalgas “Vēveri” sagaida ar vismaz 400 gadu senas vēstures elpu, restaurētām Piebalgas saimnieku mājām un amatnieku darbarīkiem no spoļu rāmja līdz stellēm un audumiem, no ratiņa līdz šūpulim. Vēveru kalna augstākajā vietā (226 m vjl.) paceļas Vēveru vējdzirnavas, kas iezīmē ainavā mūsdienās jau reti redzētu akcentu.

Aušanas darbnīcā „Vēverišas” prasmīgas audēju rokas šīs zemes daiļumu ieauž segās, lakatos un brunčos. Tur darbojas tekstilmāksliniece Dagnija Kupče. Viņa kopā ar citām meistarēm Vecpiebalgā un Cēsis rūpējas par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu – latviešu autentisko tautastērpu.

**NEMATERIĀLAIS
KULTŪRAS
MANTOJUMS**

IEPLĀNO

- 15.03-31.03** Gastronomijas nedēļa **“GARDĒŽU LOKS”**
- 16.03.** Atvērtā ekskursija Cēsīs **“PAR KO SARUNĀJAS CĒSU NAMI?”**
- 23.03.** Atvērtā ekskursijā Līgatnē **“LĪGATNES AUDUMA - TŪBAS STĀSTS”**
- 29.03.** Pārgājiens **“LIELĀ PIEKTDIENA LĪGATNES MEŽOS”**
- 6.04.** Pārgājiens ar ekspertu **“PUTNU DZIESMU SIMFONIJA DZĒRBENĒ”**
- 12.04.-14.04.** Festivāls **“PĒTERA VASKA MŪZIKAS APRĪLIS”**
- 11.05.** Izmēģini spēkus **LATVIJAS ORIENTĒŠANĀS ČEMPIONĀTĀ GARAJĀ DISTANCĒ**
- 18.05.** **“MUZEJU NAKTS”** un naksnīgais pārgājiens Cēsīs
- 25.05** **LĪGATNES SVĒTKI**
- 25.05.** **SKUJENE SKAN!**

Visus novada pasākumus meklē šeit: www.pasakumi.cesis.lv

PLĀNOT FORŠĀK IR AR CĒSU NOVADA DRAUGA KARTI!

legādājies Drauga karti un saņem dažādas atlaides no 5% līdz pat 30%, kā arī citus patīkamus bonusus Cēsu novadā piedāvātajiem pakalpojumiem!

Drauga kartes iegādes punkti: **Cēsis**, Baznīcas laukumā 1, **Līgatnē**, Sprīņu ielā 2; **Āraišos** Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka kasē; **Straupē**, Lielstraupes pils kasē